

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»**

Ступінь освіти	<u>бакалавр</u>
Освітня програма	<u>«Міжнародні економічні відносини»</u>
Тривалість викладання	<u>12 чверть</u>
Заняття:	<u>6 семестр 2022/2023н.р.</u>
Лекції	<u>один раз на тиждень</u>
Практичні	<u>один раз на два тижні</u>
Мова викладання	<u>українська</u>
Кафедра, що викладає	<u>економічної теорії та міжнародних економічних відносин</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494>

Онлайн-консультації *: Teams – група «Консультації»

Інформація про викладачів:

Геращенко Світлана Олександрівна (лекції)	Доцент, к.е.н.
Персональна сторінка	https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/gerashchenko/index.php
Е-пошта:	Herashchenko.S.O@nmu.one
Сердінова Анна Сергіївна(практичні заняття)	Асистент
Персональна сторінка	https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/serdinova/index.php
Е-пошта:	Serdinova.A.S@nmu.one

1. Анотація до курсу

Міжнародна економіка – це курс, що вивчає світове господарство, як ціле, його основні складові (відкриті економічні системи, регіональні об'єднання країн, світові ринки, міжнародні економічні організації тощо), а також міжнародні економічні процеси та явища. Наші здобувачі вищої освіти

розглядатимуть ситуаційні задачі, братимуть участь у дискусіях, обговореннях, отримують навички аналізу міжнародних показників, а також навчатимуться розраховувати показники відкритості і залежності національної економіки від міжнародної діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів вищої освіти концептуальних знань щодо механізму функціонування міжнародної економіки на основі теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та використання їх у практичній діяльності з питань регулювання зовнішньоекономічних взаємовідносин суб'єктів економічної діяльності.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з методиками аналізу стану та прогнозування траєкторії розвитку міжнародної економіки;
- навчити здобувачів вищої освіти пояснювати глобальні процеси у міжнародній економіці;
- навчити здобувачів вищої освіти самостійно здійснювати комплексний аналіз складних міжнародних показників, рейтингів, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності функціонування національної економіки у світовому просторі,
- навчити розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції в розвитку світової економіки, механізми й інструменти реалізації економічної політики держави у зовнішньоекономічній діяльності,
- навчити узагальнювати досвід зарубіжних країн у вирішенні складних макроекономічних проблем у сучасних умовах та можливості його застосування у процесі економічних перетворень в Україні,

3. Результати навчання:

- систематизувати й упорядкувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у міжнародній економіці; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного середовища,
- розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції сучасного розвитку міжнародної економіки, механізми й інструменти реалізації економічної політики,
- ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародної економіки та моделей їх економічного розвитку,
- здійснювати комплексний аналіз складних міжнародних проблем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати їх наслідки для

функціонування національної економіки та вміти вирішувати питання щодо подолання наслідків світових економічних криз.

4. Структура курсу

Календарний план курсу

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Інтернаціоналізація економічного розвитку. Політика та вимоги курсу Навчальні матеріали	Лекція	Силабус Навчальний посібник	–
2	Середовище міжнародних економічних відносин, система та форма їх реалізації	Лекція	https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494	–
	Кейси «Групи країн у світовій економіці за різними методиками»	Практичне заняття	Описання ситуацій	5
3	Особливості міжнародної торгівлі	Лекція	https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494	–
4	Процеси міжнародного інвестування та кредитування	Лекція	https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494	–
	Кейси «Розрахунок показників міжнародної торгівлі»	Практичне заняття	Розрахункове завдання	5
5	Процеси міжнародної трудової міграції	Лекція	https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494	–
6	Особливості світової валютної системи	Лекція	https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494	-
	<i>Аналітичний звіт</i> та індивідуальне завдання по одній з обраних тем з використанням сучасного статистичного матеріалу	Контрольний захід	Описання ситуацій побудова таблиць, графіків, вказання шляхів розв'язання проблеми, формулювання висновків	<i>Аналіт. Звіт-35 балів Інд. Завд-30 балів</i>

7	Міжнародні розрахунки і платіжний баланс	Лекція	https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2494	–
	Кейси «Вирішення задач та ситуаційних вправ щодо складання, аналізу та регулювання платіжного балансу»	Практичне заняття	Розрахункове завдання Аналіз стану, структури та динаміки платіжного балансу України	5
8	Контрольна робота з дисципліни	Лекція	Тести і завдання вірно/невірно	20
	Підведення підсумків роботи за семестр.	Практичне заняття	Тести і відкриті запитання	-

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети з доступом в інтернет.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офісі 365.

На практичних заняттях необхідні калькулятори.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів за

вимогами НРК до 1-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувачі на контрольних заходах мають виконувати завдання, орієнтовані на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні запитання за кожною темою	відповідь на запитання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи	іспит	складання іспиту

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань.

Здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі складання іспиту.

Поточна успішність складається з успішності за аналітичний звіт (максимально оцінюється у 35 балів) та індивідуальне завдання (максимально оцінюється у 30 балів), оцінок за роботу на семінарських/практичних заняттях (участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 5 балів), вирішення тестових завдань, тверджень вірно/невірно з 7 тем (максимально оцінюється по 5 балів за кожену тему. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Підсумкове оцінювання	Екзамен відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети складаються із 5 визначень, 10 тестових завдань і 5 тверджень вірно/невірно, які потрібно обґрунтувати.
------------------------------	--

	Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Вирішення завдань вірно/невірно оцінюється по 8 балів кожне. Правильне визначення оцінюється у 2 бали Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні / Семінарські заняття	Ділові ігри, аналіз ситуаційних задач, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Розгляд та обговорення кейсів. Розв'язання задач. Максимально оцінюються у 15 балів (5 балів/заняття).
Модульні роботи	Виконується два види завдань: аналітичний звіт та індивідуальне завдання. Ці дві роботи у сукупності оцінюються у 65 балів (1завдання -35 б., друге завдання - 30 б.).

6.3. Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання, аналітичні звіти та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

6.3.1. Критерії оцінювання *аналітичного звіту*:

35 балів: наявність заголовку, вступу, логічної структури роботи, логічного взаємозв'язку між аналізом, аргументами та висновками, динаміка показників, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

25 балів: наявність заголовку, вступу, логічної структури роботи, логічного взаємозв'язку між аналізом, аргументами та висновками, динаміка показників, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення,

наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

15 балів: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів аналітичного звіту (заголовку, вступу, чіткої структури роботи, логічного взаємозв'язку між аналізом, аргументами та висновками, динаміки показників, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

10 балів: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів аналітичного звіту (заголовку, вступу, чіткої структури роботи, логічного взаємозв'язку між аналізом, аргументами та висновками, динаміки показників, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

5 балів: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів та логічної структури роботи.

6.3.2. Критерії оцінювання *індивідуального завдання*

30 балів: наявність заголовку, вступу, правильних і повних статистичних даних, їх логічного аналізу, логічної структури роботи, виконання всіх завдань згідно номера у списку студента, аналіз динаміки показників, аргументована мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу, правильне вирішення двох задач згідно зі своїм варіантом.

20 балів: наявність заголовку, вступу, повних статистичних даних, їх логічного аналізу, логічної структури роботи, логічного взаємозв'язку між аналізом, аргументами та висновками, динаміка показників, незначні помилки логічного характеру між наведеними статистичними даними та їх аналізом, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

10 балів: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів індивідуального завдання (заголовку, вступу, чіткої структури роботи, повних статистичних даних, їх логічного аналізу, логічної структури роботи, логічного взаємозв'язку між аналізом, аргументами та висновками, динаміки показників, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

5 балів: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів та логічної структури роботи.

6.3.3. Критерії оцінювання *екзаменаційної роботи:*

5 визначень – 1 правильна відповідь оцінюється у 2 бали.

10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей – 1 правильна

відповідь оцінюється у 5 балів.

5 тверджень вірно/невірно з обґрунтуванням – 1 правильна відповідь з обґрунтуванням оцінюється у 8 балів.

6.3.4. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: вирішення задач та участь у дискусіях (обговорення кейсів або ситуаційних задач, робота в мікрогрупах).

Задачи. За умови правильного вирішення однієї задачі здобувач отримує 4 бали.

Участь у дискусіях (обговоренні кейсів або ситуаційних задач, робота в мікрогрупах) оцінюється в 1 бал.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".
http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365, перегляд новин.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Міжнародна економіка» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки. Студенти, які підготували тези доповіді на конференцію отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та

врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Міжнародна економіка».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. Сучасна міжнародна економіка: Підручник/За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.
2. Електроний курс з дисципліни Міжнародна економіка на дистанційній платформі MOODLE. Режим доступу: <https://do.nmu.org.ua/mod/folder/view.php?id=82387>.
3. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І.Рогача. К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 616с.

Додаткові

1. Геращенко С.О. Використання основних міжнародних рейтингів для оцінки інвестиційної привабливості країни// Національні економіки у глобальному світі: колективна монографія/за ред. Задої А.О. – Університет імені Альфреда Нобеля. 2021. с. 68-95
2. Міжнародні економічні відносини: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. –Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
3. Геращенко С.О., Кузьмінов С.В. Міжнародні рейтинги та обсяги прямих іноземних інвестицій: взаємозв'язок показників //Європейський вектор економічного розвитку. 2021. №1. с. 67-76.
4. Геращенко С.А. Проблеми залучення іноземних інвестицій для забезпечення сталого розвитку національної економіки // XXXI Міжнародна науково-практична конференція Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях Університет ім. Альфреда Нобеля. 30 листопада – 2 грудня 2021 р. с. 242-246.
5. Кузьмінов С.В., Геращенко С.О., Мішина В. О. Макроекономічне підґрунтя російської агресивності// Академічний огляд. 2022. №1. с. 74-84. (Web of Science)
6. Геращенко С. О. Прямі іноземні інвестиції в Україні: сучасні тенденції// Теоретико-методологічні аспекти розвитку сучасної економічної системи України в умовах глобалізації: монографія/ за ред. Ю.І, Пилипенка, Є.В. Прушківської. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. С.153- 169
7. С.О. Геращенко, М.Б. Колотило Економічна безпека України: Аналіз та глобальні тенденції// Економічний вісник Національного гірничого університету 2018. №3. с. 32-40.
8. Геращенко С.О., Колотило М.Б. Капітальні інвестиції в Україні як основа економічного розвитку за сучасних умов//Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет ім.

В.О.Сухомлинського. Електронне наукове фахове видання. 2018. Випуск 22. с.155-159.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
2. Organisation for Economic Cooperation and Development URL: <http://www.oecd.org>.
3. World Trade Organization. URL: <http://www.wto.org>.
4. United Nations Statistics Division. URL: <http://unstats.un.org>.
5. Date. International Trade Centre. URL: <https://intracen.org/resources/trade-statistics>.
6. Date. World bank. URL: <https://data.worldbank.org/>
7. Documents and resources. World Trade Organization. URL: https://www.wto.org/english/res_e/res_e.htm
8. Statistics. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: <https://unctad.org/statistics>.
10. Date. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Data>.
11. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>.
12. Європейський банк реконструкції та розвитку. URL: <https://www.ebrd.com>
13. Блок зовнішньоекономічної політики Міністерства економіки України URL: <https://www.mfert.gov.ua>.
14. Розділ „Україна та ЄС” на сайті Міністерства зовнішніх справ України. URL: <https://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua>
15. Довгострокова агенція з гарантій інвестицій URL: <https://www.miga.org> .
16. Торговельно-промислова палата України URL: <https://www.ucci.org.ua>.
17. Інститут євроатлантичного співробітництва URL: <https://www.ieac.org.ua>.